

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2017.gada 21.februārī

Nr.79

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Inārai Mūrniecei

Par grozījumiem Vispārējās izglītības likumā

Ļoti cienījamā Mūrnieces kundze!

Šā gada 21.februārī, tiekoties ar izglītības un zinātnes ministru Kārli Šadurski, secināju, ka vispārējās izglītības jomas regulējumā nepieciešami pilnveidojumi, lai radītu tiesisko pamatu reformu vispārējā izglītībā turpināšanai un nepieciešamos priekšnosacījumus vispārējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanai.

Kā zināms, jaunā pedagogu darba samaksas modeļa ieviešana pati par sevi vien nevar sniegt nepieciešamos uzlabojumus izglītības kvalitātē. Lielās pedagogu darba samaksas atšķirības dažādās Latvijas vietās un izglītības iestādēs uzskatāmi parāda, ka izglītības iestāžu tīklā nav veikti pārkārtojumi, kas būtu proporcionāli izglītojamo skaita samazinājumam un pilnvērtīgi nodrošinātu izglītojamo tiesības uz kvalitatīvu izglītību.

Vēl vairāk, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) starptautiskajā skolēnu novērtēšanas programmā veikto pētījumu rezultāti uzrāda, ka Latvijas izglītības iestādēs lauku reģionos vidējie piecpadsmgadīgo

izglītojamo mācību sasniegumu rādītāji Eiropas Savienības pamatkompetencēs (matemātikā, dabaszinātnēs un lasīšanā) būtiski atpaliek no viņu vienaudžu snieguma pilsētu izglītības iestādēs. Tas daļu no lauku skolēniem nostāda nevienlīdzīgā situācijā un apdraud viņu nākotnes iespējas. Turklāt Latvijā vērojams izglītības kvalitātes nevienlīdzības pieaugums draud ar vāju attīstību reģionos un cilvēkresursu trūkumu tautsaimniecībai kopumā.

Ikvienam bērnam ir tiesības iegūt kvalitatīvu izglītību neatkarīgi no tā, kurā Latvijas vietā viņš dzīvo un kas ir viņa vecāki. Latvijas Republikas Satversmes 112.pants to garantē. Pirmsskolas izglītībā un pamatskolas jaunākajās klasēs svarīgi ir nodrošināt izglītības iegūvi iespējami tuvu dzīvesvietai. Taču, sākot no 7.klases, ikvienam izglītojamajam un ikvienam vidusskolniekam ir jābūt iespējai mācīties spēcīgā vidējās izglītības iestādē, kur ir nodrošināti mūsdienu vajadzībām nepieciešamie materiāltehniskie resursi, labi aprīkoti mācību kabineti, profesionāli pedagogi un pietiekami liela viedokļu daudzveidība pašu izglītojamo vidū. Mūsdienu izglītības iestādei ir jārada priekšnoteikumi tādu personību un talantu attīstībai, kas spēs rast atbildes uz nākotnes izaicinājumiem. Pienesumu Latvijai sniegs cilvēki, kas saņēmuši kvalitatīvu izglītību.

Ministru kabinets ir veicis būtiskas pārmaiņas pedagogu darba samaksā, norit darbs pie mūsdienu vajadzībām atbilstoša mācību satura un metožu izstrādes, kā arī tiek veikti citi būtiski reformu vispārējā izglītībā pasākumi. Reformas vispārējā izglītībā skatāmas kompleksi un svarīgi spert nākamās soļus. Būtisku pienesumu vispārējās izglītības kopējai kvalitātei un ikvienam izglītojamajam nesīs vispārējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošana. Saeima šo jautājumu ir skatījusi, 2015.gada 17.decembrī pieņemot paziņojumu "Par uzdevumiem, kas veicami, lai nodrošinātu kvalitatīvu vispārējās izglītības iestāžu tīklu un risinātu ar izglītojamo telpisko mobilitāti (izglītības iestādes fizisku pieejamību) saistītās problēmas".

Lai radītu tiesisko pamatu vispārējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanai, pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 47.pantu, ierosinu izstrādāt nepieciešamos grozījumus Vispārējās izglītības likumā.

Vispārējās izglītības likuma 7.pants būtu papildināms ar jaunu regulējumu, kas paredz, ka, reorganizējot vai likvidējot vispārējās izglītības iestādi, ņem vērā vispārējās izglītības iestādē iegūtās izglītības kvalitātes rādītājus (centralizēto eksāmenu rezultātus un citus izglītojamo mācību

sasniegumu vērtējumus) un valsts un pašvaldības iedzīvotāju intereses. Tāpat arī būtu nosakāms, ka, reorganizējot vai likvidējot pašvaldības vispārējās izglītības iestādi, papildus ņem vērā pašvaldības iedzīvotāju skaitu, demogrāfiskās prognozes, izglītības pieejamību pašvaldībā un blakusesošajās pašvaldībās.

Būtu arī apsverama iespēja papildināt Ministru kabinetam Vispārējās izglītības likuma 4.pantā minēto kompetenci ar tiesībām noteikt minimāli pieļaujamo izglītojamo skaitu 10.klasē un 10. – 12.klašu grupā vispārējās izglītības iestādēs (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes), ņemot vērā tos pašus kritērijus, kas vērtējami, reorganizējot vai likvidējot vispārējās izglītības iestādi.

Cieņā

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis